

Informace ze zdravotnictví Jihomoravského kraje

Ústavu zdravotnických informací a statistiky
České republiky

Brno
28. 11. 2012

12

Činnost kojeneckých ústavů a dětských domovů pro děti do tří let v Jihomoravském kraji v letech 2006–2011

*Activity of institutes for infants and homes for children up to 3 years of age
in the Jihomoravský Region in the years 2006–2011*

Souhrn

V roce 2011 byly v kraji čtyři kojenecké ústavy a dětské domovy pro děti do 3 let, jejichž kapacita byla 330 míst a bylo v nich ke konci roku umístěno 259 dětí. V průběhu roku bylo přijato 321 dětí, nejčastěji ze zdravotních důvodů. Propuštěno bylo během roku 343 dětí, 69 % do vlastní rodiny. Třetina propuštěných dětí strávila v ústavu více než rok.

Summary

In 2011 were four institutes for infants and homes for children up to 3 years in the Region. Capacity of these institutes was 330 places and at the end of year there were placed 259 children. During the year were admitted 321 children, mostly for health reasons. 343 children were discharged, 69 % into their own family. The third of discharged children spent in institute more than one year.

Podkladem pro zpracování informace jsou údaje z ročního výkazu o činnosti oboru A(MZ)1-01, který vyplňuje každý kojenecký ústav a dětský domov pro děti do tří let. Výkazy jsou součástí Programu statistických zjišťování v ČR na příslušný rok. Formuláře výkazů a pokyny pro jejich vyplnění jsou vystaveny na www.uzis.cz.

Od roku 2010 je Dětské centrum Znojmo evidováno mezi kojeneckými ústavu a dětskými domovy pro děti do tří let, kam svým charakterem poskytované péče patří. V kraji tak provozují činnost čtyři zařízení, podle druhu to jsou kojenecký ústav, kojenecký ústav s dětským domovem, domov pro děti od jednoho do tří let a dětské centrum. Celkový počet odborných pracovníků, po velkém nárůstu v roce 2010 z důvodu zařazení Dětského centra Znojmo mezi kojenecké ústavy a dětské domovy pro děti do tří let, vzrostl v roce 2011 o 5,7 %. Nejvíce přibýlo lékařů, přepočteno na úvazky 2,77, a dále ostatních odborných pracovníků, jejichž nárůst činil 36 %. Počet míst zůstal na 330. Skutečná kapacita zařízení, což je součet denních stavů provozuschopných míst, jinak řečeno je to počet míst násobený počtem dnů v roce, od kterého se odečte počet dnů vyřazení míst z provozu, je shodná s rokem minulým. Počet ošetřovacích dnů klesl o 3 %. Do úhrnného počtu ošetřovacích dnů se započítávají i ty dny, kdy pobyt dítěte v ústavu byl dočasně přerušen hospitalizací nebo dítě bylo na návštěvě ve vlastní či náhradní rodině, protože místo v ústavu je i nadále obsazené. Počet míst připadajících na tisíc dětí ve věku do tří let

poklesl z 6,4 na 6,3, v ČR to bylo z 4,2 na 3,8. Zatímco důvodem poklesu relace v kraji byl nárůst dětí ve věku do tří let, celorepublikově způsobilo pokles absolutní snížení počtu míst. Počet odborných pracovníků připadajících na 100 míst vzrostl z 48,49 na 51,24 (ČR 59,00). Ke konci roku pobývalo v kojeneckých ústavech a dětských domovech pro děti do tří let 259 dětí.

V průběhu roku bylo přijato 321 dětí, 52 % ze zdravotních, 30 % ze sociálních a 18 % ze zdravotně-sociálních důvodů. Důvody přijetí se v jednotlivých zařízeních liší; v Dětském centru Brno převažují důvody sociální, v Kojeneckém ústavu Kyjov a v Dětském centru Znojmo důvody zdravotní, do Domova pro postižené děti LILA jsou přijímány děti pouze ze zdravotních důvodů. Roste podíl dětí se speciálními potřebami, dříve označované jako handicapované. Z celkového počtu dětí přijatých v roce 2011 jich bylo 42 %, v letech 2009 a 2010 to byla jedna třetina a v letech 2006–2008 sotva jedna pětina. Převažují děti s kombinovaným postižením tělesným, duševním či smyslovým. Patří sem i 11 dětí matek se závislostí na návykových látkách. Podíl romských dětí činil 13 % a zůstal tak na hodnotě roku 2010. V letech 2006-2009 se postupně zvyšoval z 18 % až na 26 %. Do zařízení bylo umístěno pět týraných dětí. Pro matky, případně jiný doprovod přijímaný s dítětem, bylo vyčleněno pět lůžek, na kterých pobývalo během roku 65 osob, žádná z nich nebyla matka před porodem.

Během roku bylo propuštěno 343 dětí, z toho 69 % do vlastní rodiny. Procento dětí, které se vrátily do původní rodiny, se proti roku 2010 snížilo, přesto překračuje celostátní hodnotu 58 %. Osvojeno bylo 26 dětí a 20 dětí bylo předáno do jiné formy náhradní rodinné péče, např. pěstounské péče. Do dětského domova pro děti starší 3 let spadající pod ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy přešlo 46 dětí, proti roku 2010 nárůst z 9 % na 13 %, 12 dětí bylo umístěno do domova pro osoby s postižením a tři děti byly propuštěny do blíže nespecifikovaných zařízení. V roce 2011 se uskutečnila dvě mezinárodní osvojení, v roce 2010 neproběhlo žádné mezinárodní osvojení, ale ve sledovaných letech 2006–2009 jich bylo v kraji realizováno sedm. U 37 % propuštěných dětí se pohybovala délka pobytu v zařízení do dvou měsíců, jednalo se převážně o děti, které se vracely do vlastní rodiny. Třetina propuštěných dětí strávila v zařízení rok a více. V roce 2011 zde zemřely tři děti.

Zpracovala:

MUDr. Jaroslava Pazourková
ÚZIS ČR, Regionální pracoviště Brno
Vinařská 6, 603 00 Brno
telefon: 543 559 454, fax: 543 559 455
e-mail: pazourkova@uzis.cz
<http://www.uzis.cz>

Zajištění péče odbornými pracovníky a místy v letech 2006–2011

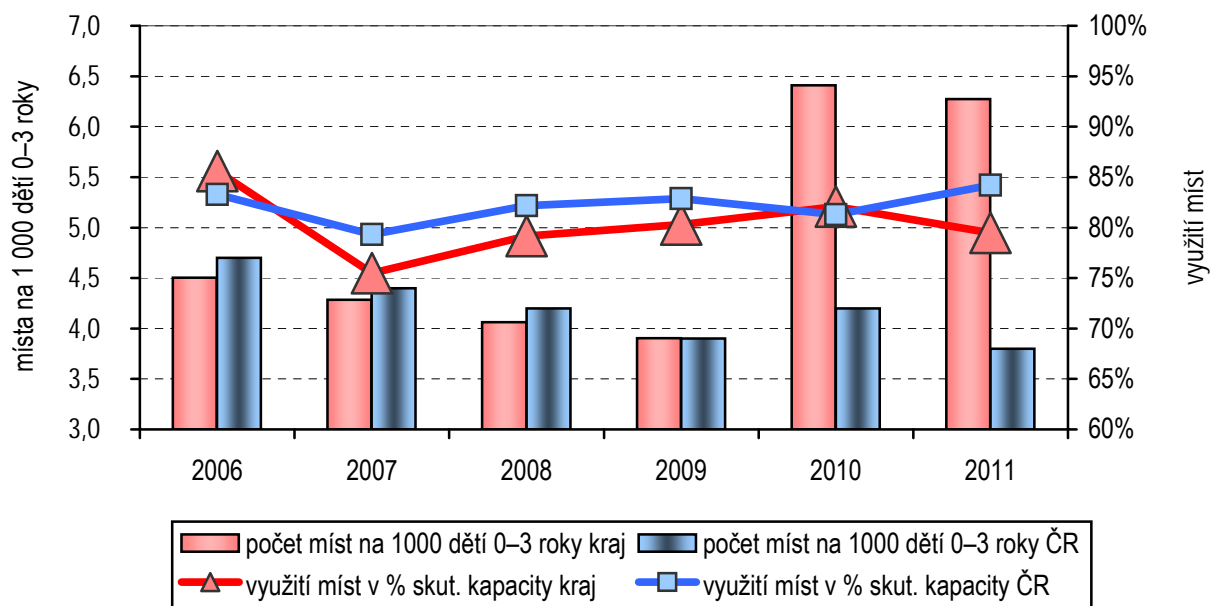
Ukazatel	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Přepočtený počet odborných pracovníků ¹⁾	127,47	126,74	116,73	118,90	160,02	169,08
lékaři	7,43	7,45	3,45	3,67	6,01	8,78
fyzioterapeuti	4,70	4,71	4,88	5,00	8,76	8,72
ZPBD ²⁾	107,05	108,29	101,60	98,90	131,46	132,85
ostatní odborní pracovníci	8,29	6,29	6,80	11,33	13,79	18,73
Počet míst k 31.12.	195	195	195	195	330	330
z toho pro matky	5	5	5	5	5	5
Počet míst na 1 000 dětí ve věku 0-3 roky	4,5	4,3	4,1	3,9	6,4	6,3
Počet odborných pracovníků na 100 míst	65,37	64,99	59,86	60,97	48,49	51,24
Počet dětí v zařízení k 31.12.	151	147	145	142	286	259
Počet ošetrovacích dnů	59 370	52 346	54 957	56 573	98 259	95 166
Skutečná kapacita zařízení ³⁾	69 350	69 350	69 420	70 445	119 720	119 720
Využití míst v % skutečné kapacity	85,6%	75,5%	79,2%	80,3%	82,1%	79,5%

¹⁾ Průměrný roční přepočtený počet pracovníků včetně smluvních od roku 2008; do roku 2007 přepočtený počet pracovníků včetně smluvních se stavem k 31.12.

²⁾ ZPBD - zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou způsobilostí bez odborného dohledu dle zákona č. 96/2004 Sb., o nelékařských zdravotnických povoláních, § 5–§ 21

³⁾ Skutečnou kapacitou zařízení se rozumí součet denních stavů provozuschopných míst, tj. počet míst násobeno počtem kalendářních dnů po odečtení dnů vyřazení míst z provozu. Provozuješopným místem je každé místo, na které lze přijmout kojence či dítě do péče.

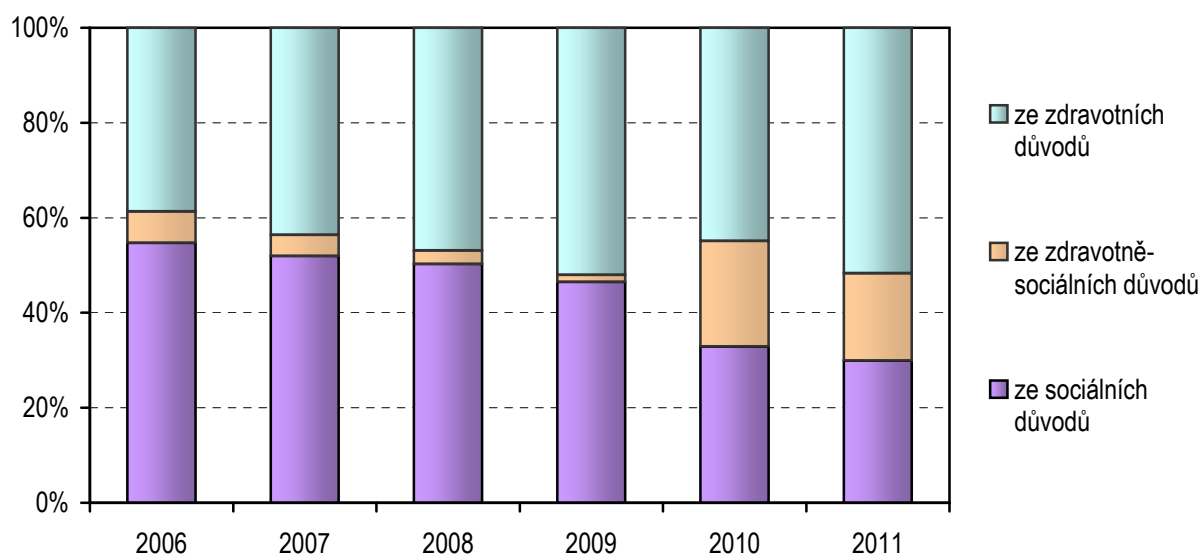
Počet míst na 1 000 dětí ve věku 0–3 roky a využití míst v % skutečné kapacity

Přijaté děti v letech 2006–2011

Ukazatel	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Počet dětí přijatých během roku celkem	137	156	177	200	301	321
v tom						
ze zdravotních důvodů	53	68	83	104	135	166
ze zdravotně-sociálních důvodů	9	7	5	3	67	59
ze sociálních důvodů	75	81	89	93	99	96
Počet dětí přijatých během roku na základě	137	156	177	200	301	321
v tom						
souhlasu rodičů	87	111	121	119	230	226
předběžného opatření	45	39	52	78	60	87
nařízení ústavní výchovy	5	6	4	3	11	8
Státní občanství dětí přijatých během roku	137	156	177	200	301	321
v tom						
české	128	153	172	193	291	317
jiné	9	3	5	7	10	4
Z přijatých celkem - opakované přijetí pro selhání						
vlastní rodiny	9	7	10	12	8	7
náhradní rodinné péče	-	-	-	-	1	-
Z celkového počtu přijatých dětí						
děti nad věkovou hranicí ústavu	3	6	-	4	1	1
děti se speciálními potřebami	27	29	29	66	98	134
děti romské	24	33	42	52	41	42
děti týrané	3	6	1	3	2	5

Důvody pro přijetí dětí v letech 2006–2011

Propuštěné děti v letech 2006–2011

Ukazatel	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Počet propuštěných dětí během roku celkem	144	158	179	201	293	343
do péče vlastní rodiny	84	97	100	120	219	236
do osvojení	35	23	32	35	24	26
pro nezámem	14	11	12	12	7	6
se souhlasem rodičů	21	12	20	23	17	18
v tom pro zbavení rodičovských práv	-	-	-	-	-	2
do jiné formy náhradní rodinné péče	11	18	11	16	15	20
do dětského domova (MŠMT)	6	11	22	23	26	46
do domova pro osoby s postižením	4	7	12	3	7	12
jinam	4	2	2	4	2	3
Z celkového počtu propuštěných dětí						
dětí nad věkovou hranicí ústavu	12	14	30	25	11	33
dětí se speciálními potřebami	21	33	42	63	100	125
dětí romské	30	30	46	50	33	54
dětí týrané	1	1	1	1	2	5
Propuštěné děti podle délky pobytu v zařízení	144	158	179	201	293	343
0–2 měsíce	58	78	84	109	131	128
v tom 3–5 měsíců	24	13	22	24	20	40
6–11 měsíců	28	16	26	14	69	70
1 rok a více	34	51	47	54	73	105
Zemřelé děti	2	2	-	3	1	3

Umístění dětí propuštěných v letech 2006–2011

